

Raadsvoorstel

Onderwerp	Voorlopig ontwerp Hunzeboordpark		
Telnr.	14 050	Bijlagen 2	
Registratienummer	47787-2025		
Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)		
Portefeuillehouder	Wijnja		
Langetermijn agenda (LTA)	LTA ja: ☒ Maand 5 Jaar 2025		
Raad	LTA nee: ☐ Niet op LTA		

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het Voorlopig Ontwerp Hunzeboordpark vast te stellen;
- II. de totale kosten voor het project Hunzeboordpark vast te stellen op € 1.972.000,-- (exclusief BTW);
- III. hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 1.972.000,-- en dit te dekken uit:
 - a. een (onder voorbehoud) toegekende subsidie van de provincie Groningen à € 986.000,--, welke als bijdrage van derden in mindering wordt gebracht op het te activeren bedrag;
 - b. een incidentele verkoopopbrengst à € 221.000,-- van gronden Hunzeboordpark aan het Groninger Landschap in 2025, deze verkoopopbrengst wordt eveneens in mindering gebracht op het te activeren bedrag;
 - c. de aan het krediet verbonden structurele kapitaallasten van € 32.130,-- te dekken uit:
 - structurele middelen Compensatiepakket Groen en Duurzaam Eelde van € 150.000,-- (structurele kapitaallasten van € 6.300,--);
 - structurele middelen programma Leefkwaliteit van € 115.000,-- (structurele kapitaallasten van € 4.830,--);
 - een incidentele bijdrage van € 500.000,-- vanuit fonds “Bovenwijkse infrastructuur” jaarschijf 2025 en deze te storten in de bekleemde reserve ter dekking van de structurele kapitaallasten à € 21.000,--;
- IV. de gemeentebegroting 2025 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

In 2023 is het Ontwikkelkader Groningen stad aan de Hunze vastgesteld. Een van de eerste projecten waar we de Hunzeloop conform het Ontwikkelkader Groningen stad aan de Hunze willen herstellen, is het Hunzeboordpark. Met de uitvoering van dit plan brengen we een wens van de omwonenden in vervulling om het park op te knappen en de Hunze beter zichtbaar en beleefbaar te maken. Onderdeel van het plan is meer ruimte voor de Hunze met natuurvriendelijke oevers, een beleevingsplek en een wandelpad langs de Hunze. Het ontwerp voor het Hunzeboordpark sluit mooi aan op het ontwerp voor de (aanlanding van) de Gerrit Krolbrug, waar de Hunze onder de brug wordt teruggebracht. Beide plannen zijn in de ontwerpfase op elkaar afgestemd. Een deel van de werkzaamheden wordt geïntegreerd in de aanpak Gerrit Krolbrug. Voor verdere uitwerking van het VO wordt met dit voorstel krediet aangevraagd. Voor een deel van de financiering is een subsidie aangevraagd bij de provincie Groningen, welke voorlopig is toegekend.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Begin 2024 stelde uw raad het ontwikkelkader 'Groningen stad aan de Hunze' vast. Dit plan behelst om de oude Hunzeloop weer terug te brengen in de stad. Daarmee herstellen we biodiversiteit, dragen we bij aan een gezonde en leefbare stad, voorkomen we hittestress, kunnen we regenbuien beter opvangen en creëren we meer plekken voor ontspanning en recreatie. Uitgangspunt van het plan is dat ontwikkelingen die plaatsvinden aan/langs de Hunzeloop bijdragen aan het Hunzeherstel. Een locatie die we met voorrang willen uitvoeren is het Hunzeboordpark. Dit gebied grenst aan (en overlapt voor een deel) het plangebied van de Gerrit Krolbrug. Met het realiseren van de nieuwe Gerrit Krolbrug, willen we tevens het herstel van de Hunzeloop in en rondom de brug tot stand brengen.

Het initiatief voor het verbeteren van het Hunzeboordpark dateert al uit 2021. Toen is de landschapsvisie Hunzezone-Ulgersmaweg opgesteld in samenwerking met het Groninger Landschap en de bewoners van de omliggende wijken. De visie is destijds opgesteld om de Hunze in het gebied beter beleefbaar te maken. Op dit moment is dit een smalle sloot langs het bedrijventerrein. Het gebied kent verder, ondanks zijn op het eerste oog groene karakter, weinig toegevoegde waarde voor natuur, beleving, recreatie en/of activiteiten uit de omringende wijken. In de visie, en nu ook in het Voorlopig Ontwerp, is dit flink verbeterd. De uitwerking van visie naar ontwerp heeft een aantal jaren in beslag genomen. Dit heeft mede te maken met de afstemming die nodig was met het voorlopig ontwerp van de (aanlanding van) de Gerrit Krolbrug. Het VO van de aanlanding Gerrit Krolbrug en het VO Hunzeboordpark zijn dan ook in samenhang ontwikkeld.

Kader

Ontwikkelkader en uitvoeringsplan Groningen Stad aan de Hunze

In het Ontwikkelkader Groningen stad aan de Hunze is beschreven waarom en op welke manier we de Hunze weer terug willen brengen in de stad Groningen. Met het herstellen van de Hunzeloop creëren we een groenblauwe structuur aan de oostkant van Groningen dat meerdere doelen dient: als ruggengraat voor de ecologie, als klimaatbuffer om water beter vast te houden en op te vangen bij piekbuien, als identiteitsdrager voor ruimtelijke ontwikkelingen en als recreatief en ontspanningsgebied.

Het herstellen van de Hunzeloop vraagt om een langjarige strategie. In het uitvoeringplan is dit nader beschreven. We liften daarbij zoveel mogelijk mee met lopende projecten. Pas wanneer er ingrepen plaats gaan vinden in en rondom het Hunzegebied, zoals herbestemming of herstructurering, bekijken we per project wat er mogelijk is om een deel van het Hunzeherstel hier uit te voeren. De komende jaren leggen we de prioriteit bij een aantal gebieden, waaronder het gebied van de wijken De Hunze/Van Starckenborgh/Ulgersmaweg. We liften mee op het vervangen van de Gerrit Krolbrug en gebruiken de landschapsvisie voor het Hunzeboordpark als input voor het plan.

Voorlopig Ontwerp vervanging Gerrit Krolbrug

Bij het opstellen van de voorkeursvariant voor de nieuwe brug, zijn ook enkele projectkansen geïdentificeerd. In onze brief van november 2022 'Vervanging Gerrit Krolbrug Kansen en Moties', is toegelicht welke van deze kansen een plek hebben gekregen in de verdere uitwerking en het te doorlopen proces. Eén van de relevante beleidsdocumenten is het Ontwikkelkader en uitvoeringsplan Hunze. Hieruit zijn de ambities en kaders geschetst voor de landschappelijke inpassing en ecologische waardes voor de aanlanding van de Gerrit Krolbrug aan de Ommelandzijde. In het Voorlopig Ontwerp Aanlanding Gerrit Krolbrug heeft dit vorm gekregen door een nieuwe open waterverbinding onder de brug. Deze verbinding sluit aan op de Hunzeloop in het Hunzeboordpark en langs de Hunzedijk. Samen met de groene en ecologische nieuwe inrichting van het gebied aan de Ommelandzijde van de brug wordt zo het Hunzeboordpark tot het kanaal en onder de brug doorgezet.

Provinciaal Uitvoeringsprogramma landelijk gebied

In 2019 is Nationaal Programma Groningen (NPG) gestart om Groningers een goede toekomst te geven. In dit programma werken inwoners, provincie, gemeenten, het Rijk, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samen aan de brede welvaart voor alle Groningers en aan het imago van Groningen. Voor de periode 2024 - 2028 heeft de provincie Groningen, in samenwerking met andere partijen en overheden, een provinciaal programmaplan NPG gemaakt rondom 4 thema's: energie, landelijk gebied, gezondheid, onderwijs & arbeidsmarkt. Voor het thema landelijk gebied is de Hunze/Groeningen aangewezen als één van de gebiedsgerichte projecten om verder te brengen. De bijdrage van dit provinciaal programma wordt beschikbaar gesteld voor het realiseren van de Hunzevisie 2030. Concreet hebben gemeente en Groninger Landschap hiervoor gezamenlijk een aanvraag ingediend voor de Hunzeboord/ Gerrit Krolbrug

en een informatiecentrum aan de Euvelgunnerweg in de boerderij Euvelgunnerheem. Deze aanvraag is voorlopig gehonoreerd.

Argumenten en afwegingen

Voorlopig ontwerp

Het VO voor het Hunzeboordpark is als bijlage bij dit raadsvoorstel toegevoegd. In het VO zijn de principes uit het ontwikkelkader (een robuuste groenstructuur, stromend water en een beleefbare lijn) uitgewerkt. Ook is het VO afgestemd met het VO aanlanding Gerrit Krolbrug.

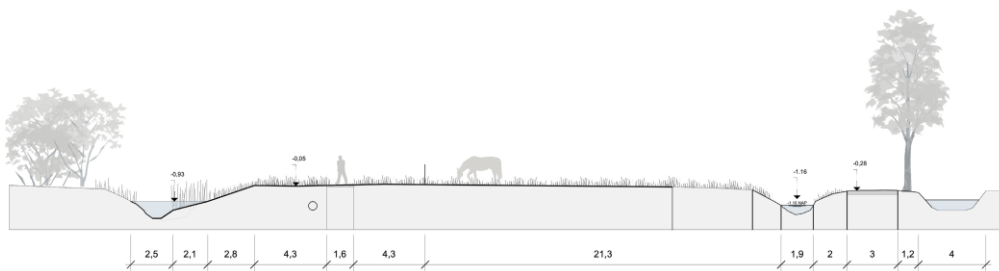
Belangrijke elementen uit het VO zijn:

- Langs de gehele loop van de Hunze komt een wandelpad. Deels wordt hiervoor het bestaande fietspad verbreed met een wandelstrook, deels komt er een nieuw struinp pad langs de Hunzeloop.
- Het waterpeil van de Hunze wordt verhoogd, door de loop aan te laten sluiten op het peil van het Boterdiep. Op deze manier ontstaat weer een stromend en aaneengesloten systeem. Door het waterpeil te verhogen, wordt de Hunze beter beleefbaar. Bovendien heeft een grotere waterdiepte een positief effect op de waterkwaliteit en ecologie.
- Het park kent een overgang van een bosgebied naar een agrarisch cultuurlandschap, met bijpassend beheer. Naast de bosgebieden wordt ook het agrarisch cultuurlandschap met een wandel/struinp pad ontsloten.
- In het park komen verschillende verblijfsplekken. Deze plekken zijn zo gesitueerd en vormgegeven dat ze refereren aan de geschiedenis van de Hunze. Zo wordt baksteen gebruikt, als verwijzing naar de tichelwerken (klei-ovens) die langs de Hunze zijn gevonden. De buurtvuurplek in het park is al gerealiseerd.
- De sport- en spelvoorzieningen in het park liggen in de Noordwesthoek van het park, grenzend aan de wijk de Hunze.
- In het ontwerp voegen we (netto) bomen en struiken toe aan het park.

LADS Hunzeboordpark VO 13 december 2024

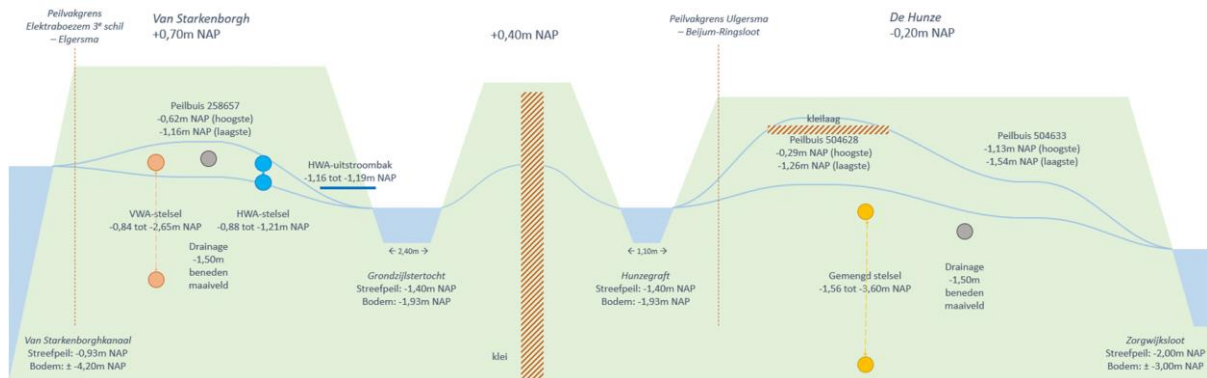
9

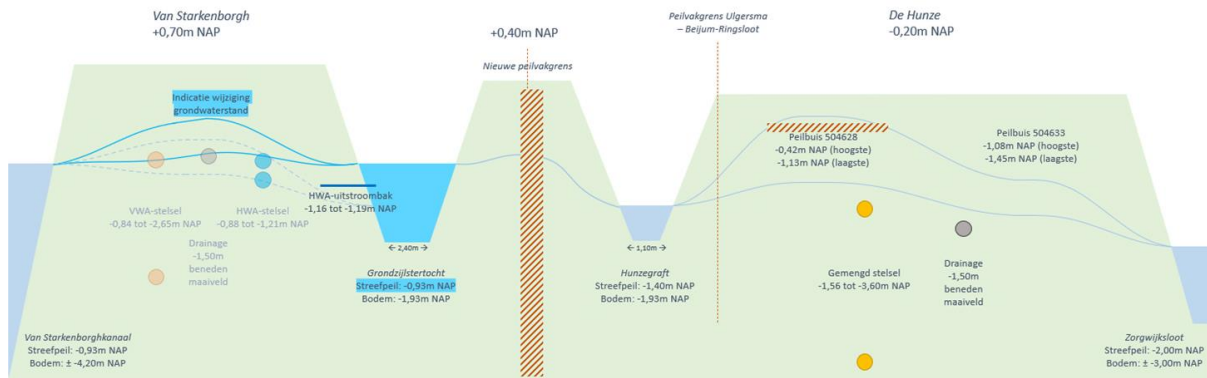
Onderzoek naar waterpeilverhoging

In overleg met de inwoners hebben we onderzoek laten doen naar de effecten van waterpeilverhoging van de oude Hunze op de directe omgeving. Dit was een nadrukkelijke wens vanuit de omgeving. In beide wijken (De Hunze en Van Starckenborgh) geeft men aan wateroverlast te ervaren. Het water kan moeilijk in de bodem infiltreren, omdat er dichte kleipakketten in de ondergrond zitten. Bij langdurige regenval verzamelt het water zich in tuinen en in kelders en bergingen. De zorg bij inwoners is dat het probleem toeneemt, wanneer het waterpeil van de oude Hunze wordt verhoogd. Er is daarom door Antea onderzoek gedaan naar de effecten van waterpeilverhoging op de omgeving. Conclusie uit het onderzoek is dat het verhogen van het waterpeil in de Hunze van -1,40m NAP (theoretisch peil) naar -0,93m NAP nauwelijks effecten heeft op de omgeving. Het rapport 'Hunzeboord (grond)wateradvies' is als bijlage toegevoegd aan het raadsvoorstel.

Huidige situatie:

Situatie na peilverhoging:

Een peilverhoging van het oppervlaktewaterpeil staat in de beleving van inwoners haaks op de ontwateringsproblemen die men ervaart. Toch zijn dat hier twee afzonderlijke zaken en heeft het verhogen van het waterpeil van de Hunze geen effecten op de watersituatie rondom de woningen.

Mountainboardpark

In het Hunzeboordpark ligt momenteel een mountainboardpark. Dit park is al enige tijd gesloten en niet meer in gebruik. Door onvoldoende vrijwilligers is, in overleg met de Stichting Mountainboardpark Groningen, besloten om het mountainboardpark permanent te sluiten. De bruikleenovereenkomst met de gemeente zal worden ontbonden en de materialen worden opgeruimd in het voorjaar van 2025, zodat het terrein heringericht kan worden conform het ontwerp.

Bomen en houtopstanden

Het VO is een boompositief plan. In het park worden extra bomen geplant, onder andere in het agrarische cultuurlandschap en op de locatie van het mountainboardpark. Voor de verbreding van het fietspad met een wandelstrook, zullen er 9 bomen gekapt moeten worden. In totaal worden er 60 nieuwe bomen geplant. Er volgt nog een bomeneffectanalyse (BEA) om de precieze compensatieopgave vast te leggen. We verkennen of we de bestaande 9 bomen kunnen verplanten.

Archeologie

De archeologische waardenkaart laat zien dat de projectlocatie archeologisch interessant en relevant is. Het gebied ligt langs de oorspronkelijke loop van de Hunze, waar in vroegere tijden onder andere tichelwerken en borgen lagen. De werkzaamheden direct langs de Hunze, zoals het vergraven van de oevers voor de aanleg van een natuurvriendelijke oever, zal in nauwkeurige afstemming plaatsvinden tussen specialisten archeologie.

Overdracht gronden Groninger Landschap

Het ontwerp bestaat voor een deel uit agrarisch cultuurlandschap. Een deel van deze gronden is nu in bezit van de gemeente Groningen. De gemeente verpacht deze gronden. Hier worden paarden op gehouden. Het gaat om jaarlijkse contracten. Om de beleving en het gebruik van het park te verbeteren en de biodiversiteit te vergroten, is besloten om de contracten te beëindigen.

De gronden worden verkocht aan het Groninger Landschap, zodat zij dit kunnen inrichten en beheren, conform het ontwerp. Het Groninger Landschap heeft al enkele percelen in het Hunzeboordpark in eigendom. Met het toevoegen van deze percelen kan het Groninger Landschap een deel van het Hunzegebied beheren, en in sfeer aan laten sluiten op de andere eigendommen langs de Hunze (zoals de Hunzezone en gebied bij Stainkoeln).

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De landschappelijke visie voor het Hunzeboordpark (2021) is samen met bewoners van de wijken Van Starkenborgh en De Hunze opgesteld. Inwoners is gevraagd om ideeën aan te leveren voor het verbeteren van het park. In juli 2021 is de visie gepresenteerd aan de inwoners tijdens een druk bezochte inwonersavond, georganiseerd door de Buurtvereniging Hunze van Starkenborgh (BHS). Op deze avond konden inwoners zich aanmelden voor een werkgroep om deel te nemen aan het vervolg; het uitwerken van de visie naar een ontwerp.

De plannen voor het Hunzeboordpark en het versterken van de Hunzelooop zijn vervolgens samen met een aantal inwoners uit de wijken De Hunze en Van Starkenborgh uitgewerkt. Recent zijn ook twee leden van de wijkraad Oosterhoogebrug en Ulgersmaborg aangesloten bij de werkgroep. Op bewonersavonden van de Bewonersorganisatie De Hunze en Van Starkenborgh (BHS) zijn de tussenresultaten gepresenteerd.

Financiële consequenties

De totale projectomvang voor de Hunzeboord is geraamd op € 1.972.000,-- (excl. BTW) (€ 2.390.000,-- incl. BTW). Er is subsidie aangevraagd bij de provincie Groningen (NPG provinciaal programma landelijk gebied) voor 50% cofinanciering. Deze subsidie is onder voorbehoud toegekend.

De dekking van de gemeentelijke kosten (€ 986.000,-- excl. BTW) stellen wij als volgt voor:

<i>kostenpost</i>	<i>Bedrag (in euro's)</i>	<i>dekking</i>
Provinciale bijdrage (50%)		
NPG provinciaal programma landelijk gebied	986.000	subsidie
Gemeentelijke bijdrage (50%)		
Budget Bovenwijkse infrastructuur	500.000	2025, incidenteel
Compensatiepakket Groen en Duurzaam Eelde	150.000	Structurele kapitaallasten
Leefkwaliteit, herwinnen groen openbare ruimte	115.000	Structurele kapitaallasten
Verkoop van gronden aan Groninger Landschap	221.000	2025, incidenteel

Dit leidt tot de volgende begrotingswijzigingen:

BEGROTINGSWIJZIGING INVESTERINGEN (x € 1000)						
DIRECTIE:	Stadsontwikkeling					
LOOPTIJD:	2025-2027					
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	inc/str	Lasten	baten	Saldo te activeren
02 Leefomgeving en Veiligheid	02.1 Kwaliteit leefomgeving	02.1.3 Leefkwaliteit	I	1.972	1.207	765
Totaal				1.972	1.207	765

BEGROTINGSWIJZIGING EXPLOITATIE 2025 (x € 1000)									
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	Inc/Str	Lasten	Baten	Saldo voor res.mut.	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Saldo na res.mut.
01 Economie en Ruimte	01.1 Economie en werkgelegenheid	01.1.1 Economische Ontwikkeling	I	-500		500			500
02 Leefomgeving en Veiligheid	02.1 Kwaliteit leefomgeving	02.1.3 Leefkwaliteit	I			0	500		-500
Totaal	Totaal			-500	0	500	500	0	0

Overige consequenties

Het verhogen van het waterpeil van de Hunzeloopt vindt plaats in afstemming met het waterschap Noorderzijlvest. Met deze maatregel ontstaan aanvullende kansen:

- Kans om de Hunze in zuidelijke richting watervoerend te krijgen en als aanvoer/doorspoelfunctie voor het deel van de Hunze in het plan Hooge Hunze;
- Kans om het bedrijventerrein Ulgersmaweg robuust af te koppelen;
- Herstel van het systeem: de 'Hunze' weer aansluiten op het deelwatersysteem Hunsingo (Electraboezem) in plaats van Fivelingo. Het water stroomt dan weer via het Reitdiep en het Lauwersmeer naar de Waddenzee. En niet meer via het Damsterdiep naar de Eems.
- De watergangen maken geen deel meer uit van een poldersysteem maar wateren vrij af op de boezem. Geen bemaling meer nodig voor de afvoer.
- Een grotere waterdiepte heeft een positief effect op de waterkwaliteit en ecologie.

Het verhogen van het waterpeil kan echter ook risico's met zich meebrengen. Deze zijn in het onderzoek van Antea voor de wijken De Hunze en Van Starkenborgh nader geanalyseerd (zie bijlage).

Eén van de risico's die ook in beeld is, is het effect op waterpeilverhoging op de saneringslocatie aan de Beckerweg. Hier is in de periode 1995-2010 actief gesaneerd (grond- en grondwater) vanwege aanwezige grondwaterverontreiniging. De verwachting is dat de toekomstige waterpeilverhoging van de Hunze geen effecten heeft op de (omgeving van) de saneringslocatie. Om dat te bevestigen wordt ten tijde van het definitief ontwerp een nader onderzoek verricht.

Gemeentelijk Ecologische Structuur (GES)

Het Hunzeoordpark maakt voor een groot onderdeel uit van de GES als kerngebied. Voor kerngebieden zal een biodiversiteitscheck uitgevoerd moeten worden, waarbij de natuurwaarde er netto op vooruit moet gaan. Deze check wordt uitgevoerd tijdens het definitief ontwerp.

Vervolg

Planning

Zodra de goedkeuring van de provincie definitief is, werken we het VO verder uit. De bedoeling is om begin 2026 gefaseerd aan de slag te gaan met de uitvoering. Daarbij starten we met de werkzaamheden die niet binnen de invloedssfeer van de Gerrit Krolbrug liggen. Werkzaamheden die aansluiten op de werkzaamheden aanlanding Gerrit Krolbrug stemmen we op elkaar af:

- 2025 definitief ontwerp
- 2025 aanbesteding

- Begin 2026 start uitvoering
- 2028/29 uitvoering gereed

Projectkansen buiten projectgebied

Zoals reeds benoemd in het raadsvoorstel VO Gerrit Krolbrug liggen er meekoppelkansen die niet direct opgenomen zijn in dit project of in de projectscope van RWS, maar wel de moeite waard zijn om verder te onderzoeken en zo mogelijk nader uit te werken. Voor het VO Hunzeboordpark gaat het om de volgende meekoppelkansen:

- Er liggen kansen om het Hunzeherstel door te trekken buiten het projectgebied van de Hunzeboord en de Gerrit Krolbrug, in de richting van het Boterdiep. Hier ligt een meekoppelkans om het gebied aan de overzijde van de Ulgersmaweg, de CSG Wessel Gansfort en de Hunzedijk opnieuw in te richten conform het Ontwikkelkader Groningen stad aan de Hunze. Dit zou ook tegemoet komen aan de wens van de BHS. Zij maken zich zorgen over de populieren aan de Hunzedijk. Er is recent nog onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de populieren. Deze zijn in goede staat. Ter zijner tijd zien we echter wel kansen om ook dit gebied verder te ontwikkelen.

Bovenstaande is één van de meekoppelkansen die we inhoudelijk verkennen en daarbij onderzoeken we of een eventuele restruimte in het budget kansendossier Gerrit Krolbrug kan worden ingezet om deze te verzilveren. Over de inhoudelijke uitwerking en de (financiële) afweging daarover komen wij op een later moment bij u terug.

Lange Termijn Agenda

Het voorliggende voorstel voor het Voorlopig Ontwerp Hunzeboordpark staat voor mei 2025 op de Lange Termijn Agenda van uw raad.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

locoburgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.